

ARRIETA' TIK GAZTELUGATZE 'RA

Inork ez daki noz, baiña orain dala urte asko asi ziran Arrieta'tik eta Gaztelugatxe'rako ibillaldiak. Gaurko zarrenak eta aren aurreko zarrenak eta aren aurretiko zarrenak eta aren aurretikoak, bardin, ezagutu eben. Beti, miñean erabili izan da ezbear aundi ta gogorra izan zata Sollube barrenean. Mendi, solo ta zelaia ezbear aundia izan ebela euren gibelian.

Ta aldi artako kristau seme ta alabak zer jokera artu eben samintasunezko ezbear orren aurrean? Asarretu? Biraoka asi? Ez... Gure arbasoak euskal lurra ta euzko gizartea maite zituen, baiña euskaldunaren zentzuna oroz goitik egoan. Euzkotarrak orrez goitik, lur ta gizadiaren Egillea konartzen zituan ta berarengana urreratzea aukeratu eban. Ori da gizontasuna ta kristau sena bizi izatea ta bear dan garaian zentzunez agertzea.

Euskaldun jator lez alkartuta kristau zintzo legez erabagi bat artu bear eben sinismenaren izenean. Gure errialdeak izan daben ekaitz au dala-ta, sinismenezko ibillaldia egingo dogu Arrietatik eta Gaztelugatxelko eleizara Jaungoikoari bere egizko seme-alaba garala agertuz. Egiz, kristauen jokabidea da.

Egun egoki bat izan bear eban kristau egintza onek. Ta ain zuzen bere, San Inaxio eguna izango zan orretarako bidezkoa. Eskabide edo erregu egintza zan ta euskaldun kristau seme baten eguna ortarako aulkeratzea gauza bidezkoa zan. Erria, gogoz, alkartu zan, inork ez dakian antxiñako aldi aretatik gaur arteraino luzatu izan dan egintza aundi orretan.

Milla be deratzireun ta laroge ta amazortzigarren urteko San Inaxio eguna da. Ordua eldu da ta jendea gertu dago ibildeunari asiera emoteko. Dorreko erlojua zur dago ta goizeko seirak, bizi-bizi, jo ditu. Erria danena da ta aitarren egiñaz, andrazko ta gizonezko asi dira bideak urratzen. Lenengo gidari gazte bat izango da Kurutzeagaz. Egiz, irudi ederra ta erri batentzako betirato gogoangarria ta Euskal-erriarentzat argibidea.

Ibillaldiaren bigarren irudia Andra Maria da. Nor obeerik Jesusek Kurutzeako ordu itzalian geure amatzat emon euskun andrea baiño? Lau gizon doaz, gogoz ta adorez, Maria'ren aldarea eroaten. Osotu da oraintte, aldra guztia buru ta biotz eta Ikeztako zabalgunetik piñoa batera ta pinoa bestera ezer besterik ez da ikusten, ta aurrez aurre, an goian Sollube mendi gaifia.

Aurrera mutil neskatillak, hegira aun-ian aldatz nausia ta burdi-bide antzeko orretatik gora joan bear dogu iru kilometroren buruan lenengo ekiñaldian. Ez dago atzerarik

ta danez goitik aurrea egin bear da aldatza menperaturik. An goian, zugatz bitartetik agiri da mendi gaifia. Egin dogun bidea ez da izan edozelakoa, baina maitasunaren indarrak menperatu ditu sasi, aldatz, arri-arte ta laztasun guztiak.

Ta orain zerua goian ta itxasoa ta lurra, beian, ditugularik, otoi bat zerurantz ur ta lur, izadi ta gizadi guztiaren Egilleak. Egiz, poza emoten dau Aita on bategaz berba egiteak. Aita batentzat bere seme alabak baino obarik ez dago ta arrietarrak gogoa gora jazota, Sollube gaifian Aitagaz berbetan dagoz. Ta Aita zeru goitik Sollubera adi euskaldun talde maite areri begira ta euskeria entzuten.

Egiz, irudi ederra zeru ta lurra maitasunez alkartuta ikustea. Lenengo atsedena mendi gainean izan da ta nekeak zerbait arindu dira. Orain goitik berea dator, nekeak ez dira ain gogorak, baiña azurrak itz egiten dabe kontu kontari euren barnean ta an, be aldean agiri da Karmengo elizaren teillatu gorria. Aurrera doaz kilometroak ta bidea laburtzen doa.

Baiña zeru-turren Egilleak ta bere Amak dei dagie kristau leialen gogoetan. Ta gauza zuzena da ikustaldi bat egitea. Otoi bat, lenengo, gure Gaizkatzaleari, bide guztian zear ibildeunaren buru danari. Pozik dagoz erromesak zerutar maisu onaren aurrean. Izan bere, Jesus berberak esaten eutsen: "Nire poza gizonen semeakaz egotea da". Gauza ederragorik egon ete leike ba, maitaleak alkarregaz, zintzo-zintzo, egotea baiño?

Bigarren begiradea Andra Mariarengana doa. Euskalduna, berez da belarri oneko abeslaria ta ama agurtzeko abestirik ederrena zuzendu eutsan. Egiz, entzutekoa zan seme alabak gogo onez alkartuta, amari zuzendu eutsoen abestia. Zerua zabalik egoan entzuten euskaldun abeslarietaki ta Mañuko eleizeak gogorik onenaz agurtu eban Arrietako abesbatza.

Orain irugarren ekitaldia dator ta kilometro mordo bat geratzen da elburua lortzeko. Oñak arindu ta indarrak barriztu dira zerbait Karmengo Amaren aurrean ta gogoz doaz biotzak Gaztelugatxeko gaifera. Ona euren, arrietarren ametsa eltzen doa Ermita aurrera. Zerua ta itxasoa urdin dagoz ta Ermitaldea eguzki printzetan ta ipar aizea atsegin dator.

Ta orain ordua eldu da. Eleiz barru ta aurralde kristauz inguratuta dagoz burdin kanpaiaren ots zoliaren zain. Deia entzun da ta Meza esale Esteban Orbek asi era agurgarriaren izenean agurtu dau erria ta guztiak batera otoi soiñu ederretan munduak eskeiñi leiken oparirik aundiena lurretik eta zeruraino zuzentzen dabe anaitasunik on enean.

Paulin